

Předseda Grantové agentury ČR ocenil dva projekty z Akademie věd

1.10.2025 - Zuzana Dupalová | Akademie věd České republiky

Čtyři vědci a jedna vědkyně získali 30. září 2025 v Lichtenštejnském paláci HAMU Cenu předsedy GA ČR za nejlepší vědecké projekty. Mezi laureáty jsou i Šárka Nečasová z Matematického ústavu AV ČR a Matyáš Havrda z Filosofického ústavu AV ČR.

„Výběr projektů byl i letos náročný. I to je důkazem, že kvalita českého výzkumu trvale roste a v mnoha oblastech dosahuje světové úrovně,“ uvedl předseda GA ČR Milan Jirsa. Důležitý je podle něj také aplikační přesah – některé poznatky se totiž už v průběhu výzkumu podařilo využít v praxi.

Ceremoniálu se zúčastnili představitelé Akademie věd ČR včetně jejího předsedy Radomíra Pánka i zástupci ministra pro vědu výzkum a inovace, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Rady pro výzkum, vývoj a inovace, univerzit a další významní hosté.

Předseda GA ČR Milan Jirsa

Cenu udělují předsedové a předsedkyně od roku 2003 za mimořádné výsledky, kterých vědci a vědkyně dosáhli při řešení grantových projektů ukončených v předchozím roce. Na doporučení stovek hodnotitelů tradičně oceňují výzkumy v pěti oblastech: technické vědy, vědy o neživé přírodě, společenské a humanitní vědy, zemědělské a biologicko-environmentální vědy a lékařské a biologické vědy. Letošní pětice laureátů uzavřela první stovku oceněných vědců a vědkyň.

Matematika proudění

Šárka Nečasová z Matematického ústavu AV ČR získala cenu v kategorii věd o neživé přírodě. Její projekt *Matematická teorie a numerická analýza rovnic vazkých newtonovských stlačitelných tekutin* rozvinul matematické řešení modelů, které popisují komplikované fyzikální děje, jako je proudění vzduchu nebo pohyb tekutin, například krve v cévách. Poznatky se už uplatnily v praxi a přispěly k odhlučnění a dalšímu vylepšení vlastností těžké techniky.

Více o výzkumech Šárky Nečasové, držitelky Akademické prémie, se dozvíte i v článku pro časopis *A / Věda a výzkum* (v současnosti *A / Magazín*).

Šárka Nečasová

Rekonstrukce O důkazu

V kategorii společenské a humanitní vědy zvítězil projekt *Aristotelský důkaz v teorii a praxi Galénovy lékařské vědy* řešitele Matyáše Havrdu z Filosofického ústavu AV ČR. Galénovy spisy po staletí tvořily základ univerzitního vzdělání a přispěly ke vzniku medicíny jako vědního oboru. Vědci se zaměřili na rekonstrukci jeho ztraceného pojednání *O důkazu*. Z řeckých a arabských pramenů shromáždili všechna dostupná svědectví o tomto díle a předložili celkovou rekonstrukci jeho obsahu. Rozšířili tak poznání o dějinách vědy a vědecké metody.

Matyáš Havrda

Cenu předsedy GA ČR získali také Jiří Mikyška z Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské Českého vysokého učení technického v Praze za projekt *Vícefázové proudění, transport a změny struktury zeminy související se zamrzáním a rozmrzáním vody v podpovrchových vrstvách*, Peter Dráber z 1.

lékařské fakulty Univerzity Karlovy a BIOCEV za projekt *Role proteinu CMTM4 v signalizaci přes IL17-receptor* a Jiří Šmíd z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy za projekt *Genomické koridory v extrémních podmínkách: historická a současná populační dynamika pouštních plazů*.

Letošní laureáti Ceny předsedy GA ČR

Přehled všech oceněných najdete na webu GA ČR.

Text: Zuzana Dupalová, Divize vnějších vztahů SSČ AV ČR, s využitím tiskové zprávy GA ČR

Foto: Grantová agentura ČR

Text je uvolněn pod svobodnou licencí Creative Commons.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Predseda-Grantove-agentury-CR-ocenil-dva-projekty-z-Akademie-ved-00001>